

zbor razbili, takrat je cesar to postopanje imenoval „škandal“. Zdaj je zopet javno slovenske štajerske poslance pokaral! Kar delajo torej slovenski poslanci v deželnem zboru, to je proti volji in želji našega cesarja. Seveda bodejo prvaški listi to dejstvo zopet zatajili ali pa zavijali. Ali pomagalo jim de hode. Slovensko, vsled zločinske obstrukcije tako težko oškodovanoljudstvo jel jUBLJENE mu cesarju hvaležno, da je ta razkrinkal politiko slovenskonarodne hujskarije.

* * *

„Narodni dnevnik“ v Celju ima dve napaki: prvič mu primanjkuje čitateljev in odjemalcev, drugič pa je vsak njegov uvodni članek taktična, stvarna in politična — neumnost . . . V torkovi svoji številki prinaša uvodnik, za katerega mu — razven nas! — nikdo ne bode hvaležen. Ta članek je neverjetna predrznost! Bedasto je, ako se dela okrajni šolski svet v Ptiju odgovornega za članke v „Štajercu“. Naš list je sam ob sebi prost in naš urednik se nikdar ne bode tako globoko ponižali, da bi postal „tinten-kuli“. V kakšnem razmerju živijo „narodni“ žurnalisti, to je dr. Kukovec pred sodnijo povedal. To je eno! Drugo pa je, da naš urednik za vsako v „Štajercu“ objavljeno besedo odgovoren in kdor se čuti žaljenega, ta ima prosto pot k sodniji. Zakaj nas od „Štajerca“ bičani gospodje ne tošijo? Mi se ne borimo proti učiteljskemu stanu, ali borimo se proti tistim osebam, ki sramotijo učiteljski stan. Te pravice se ne pustimo od nikogar vzeti. Mnogo smo se že borili za učitelje in pred porotniki je stal naš urednik, da brani učiteljski stan; „Narodni dnevnik“ pa se mu je takrat rogal. In mnogo, prav mnogo smo našodnjaškim učiteljem zaprinesli. Na kolenih so „narodni“ učitelji pred ptujskimi policaji ležali in prosili — in mi pri „Štajercu“ smo izprosili, da se jim ni dalo brce . . . Ej, gospodje v Celju, lastnim pristašem ste s svojim neumnim člankom škodovali. Š k o d a z a u g l e d š o l e ! Klemenčiču na Ptujski gori odgovarja že danes naš g. Repa. Ako bi bilo treba, nadaljujemo popis tega „značaja“ in prezri ne bodo tudi stvari, ki se jih iz moralnih ozirov ne omenja. Tudi Ogorec v sv. Barbari naj lepo molči; kajti mi vemo par stvaric in smo le z ozirom na šolo temu človeku zaprinesli, ki je postal ošaben z denarjem, ki so mu ga dali Nemci zasluziti. In Kaukler? „Nar. dnevnik“ naj nam pove enega slovenskega učitelja, ki je z njim zadovoljen. Mož niti vseh potrebnih izkušenj nima, mož je na papirju dvakratni šolevodja (v resnici je to njegova žena). In tako naprej. „Narodni dnevnik“ hoče torej, da postanemo odkritosrčni in brezobzirni. Dobro! Ako treba pričemo že s prihodnjo številko. In vsi farški poslanci, katere kliče „Nar. dnevnik“ na pomoč, ne bodejo pomagali. Mi smo torej zadovoljni — klin s klinom!

Okrajin zastop ptujski je razpuščen, — tako so zadnjič vsi prvaški listi vpili in se od veselja kar na glavo postavljali. Prvaškim žurnalistom bi bilo treba prisilno srajce poslati, kajti njih počenjanje meji že na navadno horjivo. Predno človek tako pomembni stavek napiše, se mora vendar prepričati, je li je tudi resničen. Ali prvaški listi so ne vemo od kje dobili neumno in za vsacega pametnega človeka neverjetno vest, da je upravno sodišče razveljavilo ptujske okrajne volitve, in takoj so predložili to vest svojim obžalovanju vrednim čitateljem. In ti so to vest seveda snedli, ter tudi pričeli kozolce delati . . . Mi smo že v zadnji številki v telegramu povedali, da je ta vest od začetka pa do konca zlagana. Ni res, da je upravno sodišče volitve v okrajin zastop ptujski razveljavilo. Res pa je, da je tozadevno pritožbo slovenskih modrijanov z a v r g l o . **Ptujski okrajin zastop ostane torej v naprednih rokah in pod načelstvom našega vrlega Orniga.** Edino eni točki slovenske pritožbe je upravno sodišče ugodo; ta točka pa nima nobenega pomena za celotni sestav okrajnega zastopa. Prvaški hujščaki na Ptujski gori so namreč takrat dosegli, da se je le osem občinskih odbornikov volitve v okrajin zastop udeležilo; trg Ptujška gora ima namreč pravico do enega zastopnika. Izvolilo se

je g. Horvata, katerega mandat je zdaj razveljavljen. To seveda nima nobenega pomena za okrajni zastop. Ob prihodnjih volitvah pride Ptujška gora vsled zavoženega prvaškega gospodarstva gotovo v napredne roke. In potem ne bodo nobena hujščari več pomagala. Slovenski voditelji torej niso drugega dosegli, nego da n i m a t r g P t u j s k a g o r a v o k r a j n e m z a s t o p u n o b e n e g a z a s t o p n i k a . Davkopalčevalci na Ptujski gori se bodejo narodnim hujščcem zato gotovo — zahvalili! V ostalem je pa, kakor rečeno, vso poročilo prvaških listov zlagano. Vse instance in vse rekurze so poskusili, ali vse se jim je izjalovalo! O k r a j n i z a s t o p p t u j s k i o s t a n e v b l a g o r p r e b i v a l s t v a v n a š i h r o k a h ! . . . Prvaški listi se tako sramujejo, da svoje lažnive vesti niti pošteno popraviti nočeo. V prvi pisanosti te novice so prvaški listi pisali, da je najvišje sodišče zdaj pribilo, da se je pri okrajnih volitvah nepostavno delalo. No, to sodišče je ravno nasprotno dokazalo: d a s e j e n a m r e c p r i o k r a j n i h v o l i t v a h p o p o l n o m a p o š t e n o i n p o s t a v n o d e l a l o i n d a s o v s e s l o v e n s k e p r i t o ž b e l ažnive ter neopravljene. Na prvo prvaško pisanost sledi torej grozoviti maček. Nam se prvaki iz srca smilijo. Vse njih veselje in njih tihne nade so splavale po Dravi in nič jim ni ostalo, nego grozovita — smešnost. Vsa javnost se prvaškim listom zdaj krohotila in smeji. Ali vas je kaj sram, prvaški gospodje? Primit se za nos in pojrite za peč — hruške peči!

Postajenacelnik Reichl v Ptiju je torej dobil zasluzeno slovo. Mož je iz Ptuja p r e s t a v l j e n in bode za kratki čas neko drugo mesto osrečaval, dokler ne dobi plavo polo brez inšpektorskega naslova. Mi mu želimo „srečno pot“ in smo veseli, da je ravno naš list vedno odločni boj proti temu birokratično-predrznemu trdoglavcu peljal ter mu s tem pot iz Ptuja pokazal . . . Reichl je človek, katerega natura je primerna srednjemu veku, ne pa naši dobi. Značaja, prepričanja, srca pri takih ljudeh ni iskati. Mož je do zadnje kapljice svoje vodene krvi birokrat v najslabšem pomenu te besede. Na zgoraj ponižen, da bi tudi pljunek predstojnika polzial, — na spodaj pa brutalen, nasilen, surov. Delavce je prikel za roke in jih s surovo močjo prisilil, da so pred njim klečali. Sam pa je prišel pjan v službo. Njegovi posli so morali na rotovžu svojo plačo iskati. Podložnim delavcem, ki so v službi južne železnice osivelj, je krivično tatvino očital. Pošt enim uradnikom je hotel z grdim denunciranjem škodovati in radi nesramne častikraje je bil opetovan pred sodnijo obsojen. V pisarni je psoval župana Orniga, potem pa ga je šel na komando „od zgoraj“ v fraku in klaku obiskati. Njegova žena je v vsej ljubezni garderobi razne osebe s poljubi posilila, on pa hujškal brkone revolvržurnaliste v psovanje teh oseb. Železniškim uslužbencem je hotel oropati njih državljanke pravice, po gostilnah pa se je delal za prijatelja teh uslužbencev . . . Tak je značaj tega gospoda, ki se ima le svojim sivim lasem zahvaliti,

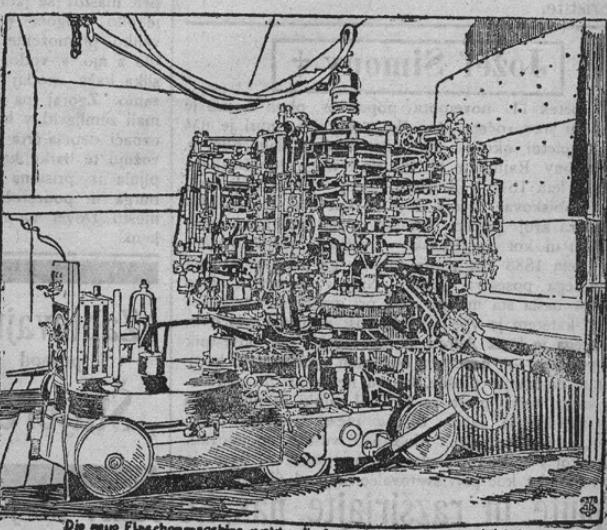
da se ni z njim brezobjirno obračunalo. Vse to smo že svoj čas povedali in mož je na vsa naša očitanja molčal kakor grob. Čujemo, da se je nekje izjavil, da nas zato ne toži, ker se mu mariborski porotniki ne zdijo „zanesljivi“. Ali očitalo se mu je isto v „Grazer Tagblattu“ in mož je zopet molčal. Zaletel se je le v neki „Skandalblatt“ in poskusil tam svoj žolč izliti. In tudi to označuje njegov značaj. Najprve je bil „Štajerc“ edini list, ki je Reichlu odločno na kurja očesa stopil. Socialisti so ga menda le enkrat pochlili; potem so ga pa takoj izpoznali in so obrnili temu „Urvienjeru“ hrbet. Kmalu nato so ga pričeli slovenski narodnjaki podpirati in baje si je Ploj pete znucal, da bi pomagal Reichlu. Ali tudi ti so mu hrbet pokazali. Nazađne so pricapljali slovenski klerikalci in so mu pomagali. Ali zdaj se tudi ti mislijo „gut weg!“ . . . Mi smo torej prav imeli, ko smo takoj proti temu človeku nastopili. Iu štejemo si v zaslugu, da smo z brezobjirnim bojem razkrinkali tega na klerikalnih prsih vzgojenega možica, ki je hotel v Ptiju igrati vlogo sultana proti železničarjem in prebivalstvu sploh. Reichl, želimo ti mnogo sreče, kajti mnogo zabave si nam ti preskrbel! Adio, možkar, kadar postaneš inšpektor, ti bodemo že čestitali. Ali takrat dobimo i mi že sive lase . . . Adio, urvienerischer Herr Reichl!

Slovensko časopisje naj se zopet enkrat sramuje, ako mu je to še mogoče. Mislimo namreč na slučaj Reichla, ki je bil postaje-načelnik v Ptiju in je dobil zdaj prezasluženo brc. Mi smo se proti temu človeku vsled zgoraj pospisanih njegovih lastnosti odločno borili. Zdaj je šel Reichl. In zdaj vprašamo, zakaj so se slovenski listi za tega moža potegovali?! Mi vemo prav dobro, da so se ptujski slovenski voditelji pri vseh mogočih oblastah in zastopih sa tega Reichla potegovali. In vendar ni znal Reichl niti ene slovenske besede! In še nekaj: slovenski narodnjaki, katerih „narodnost“ je nedvomljiva, prišli so v naše uredništvo in pízali so članke proti Reichlu, katerega so slovenski listi preje podpirali!!! Ali ni to čudno? Zdaj so slovensko-narodni listi zopet tisti, kakor da bi ničesar ne vedeli. Zdaj nakrat Reichla več ne poznamo. D o k a z a n a j e t o r e j g r d a b r e z z n a č a j n o s t s l o v e n s k i h l i s t o v , ki bi tudi hudiča hvalili, ako bi ga mi grajali. Pfui Teufel!

Dobro klofuto so dobili slovensko-prvaški poslanci na železniškem shodu v Gradcu, ki je tako odločno proti južni železnici in Rothschildovem izsesavanju nastopal. Od slovenskih poslancev so govorili na tem znamenitem shodu tudi dr. Benkovič, Roblek in Hočevar. Dr. Benkovič je na znani svoj širokoustni način blebal, da bode on s svojimi prvaškimi tovarnami v državnem kakor v štajerskem deželnem zboru vse podpirali, da bi južna železnica ne izjemala našega probivalstva . . . Beseda ni bila slaba in vsakdo bi jo vpošteval, ako bi jo ne izgovoril ravno dr. Benkovič. Ali naravnost škanadal je, ako slovenski poslanec dr. Benkovič govoril o gospodarskem delu v štajerskem deželnem zboru, ko je vendar on s svojimi tova-

Nova mašina.

Ameriški inženir Owens je v dolgoletnem delu izumil novo, velepomembno mašino za izdelovanje steklenic (flaš). Ta mašina izvrši delo za 75 glažarjev (Glasbläser). S to mašino se zamore namreč vsak dan 15000 flaš napraviti. Izumitelj Owens dobil je za patent te mašine 12 milijonov markov. Fabrike za flaše so se zdaj združile in dočile, v katerih fabrikah se bode ta mašina najprve postavila. Kajti ako bi jo vse fabrike vzele, bi bilo nakrat tisočero delavcev brez kruha. Res velikanski je razvitek človeštva; mašina nadomešča pologoma vso človeško delo.

Die neue Flaschenmaschine, welche die Arbeit von 75 Arbeitern leistet.